

W dniach 12 i 13 kwietnia br. w Ossie koło Rawy Mazowieckiej obradowało XV Zgromadzenie Ogólne Związku Powiatów Polskich. Odmienne niż dotąd, pierwszego dnia obrad odbyły się seminaria tematyczne, a drugiego – obrady plenarne. O ich przebiegu piszemy w osobnych artykułach, przypominamy więc teraz tylko tytuły seminariów:

- Jak wdrożyć ustawę o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej i nie wydać ani grosza?
- Przekształcenia szpitali powiatowych.
- Zarządzanie drogami powiatowymi.
- Finanse samorządów powiatowych.
- Przyszłość Powiatowych Urzędów Pracy.

Delegaci na Zgromadzenie Ogólne bardzo licznie skorzystali z tej oferty merytorycznej dyskusji o najważniejszych, aktualnych problemach funkcjonowania powiatów.

Drugi dzień obrad to spotkanie plenarne, podczas którego dokonano podsumowania kolejnego roku działalności Związku Powiatów Polskich i jego Zarządu. Zgodnie z ustalonym zwyczajem na początku obrad głos zabrali goście Zgromadzenia Ogólnego. Jako pierwszy przemówił w imieniu Prezydenta RP Bronisława Komorowskiego sekretarz stanu Olgierd Dziekoński, który przypomniał znaczenie artykułu 15 Konstytucji, mówiącego o ustroju terytorialnym Polski. Minister zadeklarował życzliwość prezydenta Komorowskiego dla powiatów i powiedział, że wszystkie działania zmierzające do realizacji konstytucji będą miały poparcie Pana Prezydenta i jego kancelarii. Olgierdowi Dziekońskiemu, jeszcze przed jego wystąpieniem, wręczono honorową statuetkę Związku Powiatów Polskich.

Wicemarszałek Senatu Jan Wyrowiński przekazał pozdrowienia od Marszałka Bogdana Borusewicza i przypomniał, że to właśnie w senacie powstała fundamentalna ustawa i zapewnił delegatów o przychylności Izby dla idei powiatowej.

Jerzy Stępień, jeden z twórców obecnego ustroju samorządowego podkreślił szerzące się niezrozumienie istoty państwa, przez co staje się ono centralne i jest aparatem przymusu. Tymczasem państwo to wspólnota obywateli, także powiatowa i to ona stanowi państwo.

Wiceminister administracji i cyfryzacji Magdalena Wilamowska zwracając się do delegatów zapowiedziała przeprowadzenie przeglądu ustrojowego naszego państwa. Zadeklarowała, że resort nie będzie robił tego sam i zaprosiła Związek Powiatów Polskich do współpracy.

Wojciech Skiba, Prezes PFRON, zgodził się z poglądem, że system wspierania osób niepełnosprawnych jest zbyt centralistyczny i zapowiedział działanie w kierunku przekazania do powiatów dużej części zadań. Zadeklarował, że jest orędownikiem silnego i sprawnego powiatu.

Tadeusz Nalewajk, wiceminister rolnictwa i jednocześnie jeden z byłych prezesów Zarządu ZPP zadeklarował zainteresowanie dobrą współpracą z powiatami. Prosił o aktywną współpracę w przygotowywaniu dokumentów przyszłej polityki rolnej po 2013 r.

Z kolei Kazimierz Kotowski, prezes Zarządu w poprzedniej kadencji, podkreślając sukcesy Związku ostrzegł, że okres do 2020 r. będzie czasem trudnym i trzeba koniecznie wrócić do rzetelnej rozmowy na temat finansowania zadań samorządowych.

Reprezentujący zaprzyjaźniony Związek Miast Polskich Andrzej Porawski, mówiąc o finansach

samorządu i o kształcie administracji użył mocnych słów. Stwierdził, że minister finansów nie jest uczciwy, bo będąc odpowiedzialnym za budżet państwa, nie zajmuje się finansami samorządu, a jeśli już to robi, to tylko w celu ich okrojenia. Dalej mówca podkreślił, że w województwach udało się zespolic administrację, a już w powiatach nie – została ona zdemontowana. Wezwał władze centralne do uczynienia tego samego w powiatach, a obecną sytuację nazwał nieuczciwą.

W części zasadniczej Zgromadzenia Marek Tramś, Prezes Zarządu Związku Powiatów Polskich, przedstawił delegatom sprawozdanie z działalności za rok 2011. Związek aktywnie działał na wielu polach, prowadząc działania mające na celu ochronę i wzmocnienie systemu finansów samorządowych. Wśród wielu inicjatyw wymienić można wniesienie przez powiaty pozwu zbiorowego w sprawie zwrotu pieniędzy za kartę pojazdu, a także bezprecedensowe i zdecydowane działania w sprawie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Szczególnie w tym drugim przypadku aktywność legislacyjna ZPP przyniosła pozytywne dla powiatów efekty. ZPP w okresie sprawozdawczym realizował wiele projektów wzmacniających potencjał instytucjonalny jednostek samorządu terytorialnego. Uczestniczył też w kilkudziesięciu wydarzeniach samorządowych – konferencjach, seminariach i forach tematycznych, organizując lub współorganizując liczne z nich. Niezaprzeczalną wartością jest także portal informacyjny wartowiedziec.org, a Dziennik Warto Wiedzieć w minionym okresie bił rekordy w zakresie liczby czytelników i użytkowników tego portalu.

Zarówno sprawozdanie z działalności merytorycznej, jak i finansowej zostały pozytywnie zaopiniowane przez Komisję Rewizyjną Związku. W jej imieniu przewodniczący Michał Karalus zarekomendował delegatom na XV Zgromadzenie Ogólne Związku Powiatów Polskich przyjęcie obydwu sprawozdań. Dokumenty te zostały przyjęte przez delegatów bez głosu sprzeciwu. Zgromadzenie Ogólne przyjęło także budżet Związku Powiatów Polskich na rok 2012 w postaci przedstawionej przez Zarząd.

Nową jakość tworzą dwa projekty, przygotowane przez Związek Powiatów Polskich i przedstawione podczas obrad. Pierwszy to stworzenie Samorządowego Funduszu Drogowego, dzięki któremu:

- dokonana byłaby weryfikacja kategorii dróg publicznych,
- zmodernizowane byłoby około 1/3 infrastruktury drogowej zarządzanej przez samorządy terytorialne,
- zwiększą się wpływy do budżetu państwa, przewyższając wartość VAT przeznaczanego na Samorządowy Fundusz Drogowy,
- będzie funkcjonowało kilkaset podmiotów gospodarczych działających w sektorze budownictwa lub pracujących na jego rzecz, oraz utrzymane kilkadziesiąt tysięcy miejsc pracy.

Drugi projekt to Sposoby minimalizowania ryzyka działalności jednostek samorządu terytorialnego, w ramach których możliwe jest utworzenie „małego” Towarzystwa Ubezpieczeń Wzajemnych. Wprawdzie powiaty nie mogłyby wejść w skład TUW, ale nie dotyczy to ich jednostek organizacyjnych mogących prowadzić działalność gospodarczą, a więc także szpitale, gdzie ryzyko działalności jest wysokie.

Delegaci na XV Zgromadzenie Ogólne dokonali też wyboru na wakujące miejsce członka zarządu. Wakat powstał po przymusowej rezygnacji Pani Ligii Krajewskiej, która została w ostatnich wyborach parlamentarnych wybrana na posła do Sejmu RP. Jedynym kandydatem była Ewa Masny, wiceprzewodnicząca Rady Miasta Stołecznego Warszawy. W wyniku tajnych wyborów Pani Ewa Masny została wybrana na członka Zarządu ZPP.

XV Zgromadzenie Ogólne Związku przyjęło również następujące stanowiska w sprawach ważnych dla funkcjonowania samorządu, nie tylko powiatowego:

- w sprawie możliwości wykorzystania środków Funduszu Pracy przez powiatowe urzędy pracy,
- w sprawie sytuacji w systemie ochrony zdrowia oraz potrzeby podjęcia pilnych działań zmierzających do stabilizowania sytuacji finansowej szpitali,
- w sprawie konieczności pilnej nowelizacji art. 243 ustawy o finansach publicznych
- w sprawie uporządkowania i modernizacji sieci dróg,
- w sprawie koniecznych zmian przepisów dotyczących wspierania rodziny i sprawowania pieczy zastępczej,
- w sprawie zmian w systemie finansów publicznych,
- w sprawie zarządzania przez starostów zasobami Skarbu Państwa,
- w sprawie systemu oświaty,
- w sprawie pojawiających się zagrożeń cywilizacyjnych dla wspólnot powiatowych,
- w sprawie sprzeciwu wobec proponowanych zapisów w art. 10 ust. ustawy o ochronie przyrody.

Z pełną treścią stanowisk można zapoznać się poniżej.